

Rapla kihelkonnas karaskus-
seeltsid.

28. jaanuaril 1893. a. kinnitati Rapla
karaskuseeltsi föhikiri
(olevik. 1893. 7) ja 3 määtsil kogu-
hesid paljud ärksad mehed
vastvalmitud vallaamajja seltsi
grammiskoosolekule.

seltsi tegevusele segasid vahela
kiriklikud ringkonnad ei
lubanud mingisugust ilmaliku
setegevust. Paljud seltsi
liikmed olid petunud ning
lahkusid seltsist. Alles süs,
kuu J. Maksimi abiga said
uusmehed seltsi juhtpositsioo-
nile kõrvaldatud, hakkas liikmes-
kond taas kasvama. Võtsid
seltsi tegevuses osä mitme
ümberkaudse valla ja keila
elanikke järvakandi, Nabala
Alu, Kõõla ja ~~Kõõla~~ inimesi
juhatuse koosseisus esimees
Raikküla talupoeg Erva, abi
Nabala koolmeister Topman,
kassapidaja Alu koolmeister
Luistalu, kirjatoimetaja Rapla
valla kirjütaja Maksim (olevik.
1893. 14.

Kestis võitleus konservatiivse
liikmete ja usuhulustajate
vahel. Need olid vaaranud
inimesi tervete külade kaupa,
iseäranis peeti jahti noortele
Rapla kihelkonnas muutuspäev-
päevale suuremaks palvekoos-
olekute korraldamine mis kujunes
usumääratsemiseks. Mõned "luge-
jad" perimehed olid sageli
kodust ära viis kuni kuus
nädalat. Palvekoosolekud kestavad
poolt ööni. Paiguti kujunes ohu-
kord hiiähvandavaks, et seadus-
võimud olid surmitud vahule
astuma.

Hea kasvupiirvase leides usu-
hulustust seal, kus rahva ahen-
tase oli mahajäetum ja majandus-
lik olukord lootusetult raskel-
üks selline paik. Rapla kihel-
konnas oli Ohekate, kus usu-
määratsemise avaldus kõrge
ägedamal kujul. Kirik ja mõis
ei suutnud lõpuks enam
väeakutsutud väime taltsutada
Mõisal läks ringitulkivate
"palvejäreidena" kaotama mille
väärtuslike tööriist. Ohekate
mõisa valitseja kutsus moona-
mehed appi ja riindas ette
sellist inimesi huleutavalt
palvetundi. Noosolek geti tagasi
lata!

keesjuures osa palavaks astua
 "vevdi" visarti moisatirki
 jahtuma, keeva teine osa
 ka buhivorus nekkisse litpas
 (Virulane 1888, 29.)

Rapla karskusseltsil oli ka
 puhkpilliorkester. 1894. a.
 Orkestri koosseisu kuulusid
 mängijad Raplast ja Raik-
 külast. Sellepärast nimetati
 seda ka Raikküla orkestriks.
 juht oli vallasekretär Karl
 Soo. Pilleid talleti D. Wirkhausi
 vahendusele Saksaamalt

Orkestris mängisid ka
 järvakandi ja Nektva talu-
 pidajad. Vastja muus. juh. güling.
 Soovaluste külast Jõnis Gerret
 Aron Tiitum ja teised.